

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantium**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Lectio 10. tripartita De Evangelio Dominicæ III. Quadragesimæ Erat Iesus
ejiciens dæmonium, & illud erat mutum Prima pars ostendit, quomodo
munus Christi fuerit ejicere dæmonia Secunda, quinam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

358

exhibeo, illum, inquam, cuius nomen est, *Quis est?*
Hic est; qui hoc homo factus sit in tempore, & a
 culis tamen omnibus antiquior est unigenitus sine
 tempore, qui ex me, & in me, & tecum semper
 est. *Hic est filius meus, quem à me non separat Dei-*
sas, non dividit potestas, non discernit aeternitas,
inquit S. Leo ser. de Transfiguratione. Hic erit filius meus
meus, origine, veritate, naturitate, non adoptione, nō
enpariose, creatione, inquit S. Hilarius lib. 3. de Tri-
nitate. Hic est filius meus, ille, inquam, gloria mea
plenaria, ille substantia mea character, per quem feci
*Angelos, per quem caelum fundatum est, stabilita ter-*lata.** *Hic est non eritus, non legatus, non Angelus, sed*
filius meo dilectus, inquit S. Damascenus, ferm. de
Transfig.

Dicitur. *Dilectus.* Graeci habent, diligibilis, sive
 amore dignus, *agapitus*, & dilectissimus. Quid ita?
Hic est filius nimirum non adoptrivus, sed propinquus,
non aliunde creatus, sed ex me genitus, non de aliena
*natura factus mihi comparabilis, sed de mea ef-*fectu-**
*encia mihi natus aequalis, inquit S. Leo. Dilectissi-*mus ergo & summe diligibilis, quia naturalis fi-*
*lius, quia homousios & confutstantialis, quia uni-*versus & unigenitus, quia ejus dilectione producitur**
Spiritus S. qui est in sanctis amar, & dilectio Patis
*& Fili.**

Tertium, *In quo mihi complacui In quo requi-*eco & oblector eximiè, in quem omnem meam**
benevolentiam, omnęque benefacientiam meum
*& voluntatem propensam effudi; quem compla-*centem & gratissimum hostiam & victimam mihi**
confinui, ut homines reconciliemint mihi; in quam
*enam intueor, omnem iram & offenditionem depo-*no. Deus ergo in Christo mihi complacuit. Tum**
quia ut filium infinito amore diligit, & in eo totum
*complacendo requiescat. Tum quia per illum for-*um placent illi hominem redimere, & sibi re-*conciliare. Tum quia in eis obediunt humilitate,**
*lascitate eximiè oblectatus est. Tum deniq*ue, quia omnes qui Deo placent, per Christum**
placent: & qui Christo placent, placent & ipsi. Et nulla est virtus, nulla sanctitas, nulla
*merita, qua Patri placeant nisi per Christum; & e-*ius merita. In ipso prædestinati, dilecti, sanctificati**
*glorificati sunt fideles electi, Patriarchæ & Pro-*phetæ, Apostoli & Martyres, Confessores & Vir-*gines.****

Quarto, Ipsi audite. Quasi dicat: *Ipsum au-*scultate, ipsi credite, ipsi obedite. Ipsum & obis ut**
*Præceptorem adsigno, ut loquenter audiatis, au-*dientes fidem adhucatis, credentes obediatis. I-**

*pse est. Vita, ipsum audite; quia non potest pro-*movere nisi verba vita. Ipse est. Veritas, ergo oportet**

vos & firmissime credere. Ipse est. Via, sequimini

cum & obedite; non enim aliud est vita, nec

potius per alias viam ad me pertinere. Ipsum

audite, non Moysen umbras legis docentem,

non Eliam cœlum claudentem, & ignem de celo
 evocantem, quo peccatores plecat & perdat.
Ecce Moysés, ecce Elias jam recesserant in nube
polosquam ei testimonium dederunt, ipse manet
*folios Legislator, folius Finis legis, & Prophetarum,
 folius hominum Redemptor, folius Ecclesiæ*
*fundator, Doctor Evangelii, Dux cœli, voluntatis meæ intermixtus, Majestatis meæ legatus, ip-*sum ergo audite; qui ipsum audit, me audit; qui**

ipsum spernit, me spernit. Ipsum audite, cuius præ-

dicatio & manifestatio cuius humilitate clarificor,

quem legis mysteria prenuntiarunt, quem Propheta-

rum orationes incepserunt, Ipsum audite, qui si mun-

tuorum peccatarum potest infligere; si gloriam

propontat, potest tribuere; si ad gloriam vos vo-

cer, potest peccata remittere. Ipsum audite, non

mundum ad vana & fallacia; non carnem ad tur-

piam, non diabolum ad illicitas illestantem verbis

fuis & blanditiis. Illius doctrina quæ de celo

est, sincera, casta, humilis, perfecta, luminosa,

laetitia, amorem accommodat. Hic est enim de quo scri-

ptum est: Erunt oculi tui videntes Preceptorum

tuum, &c.

Tu æterne Pater, qui illum tuum dilectissimum
 in monte nobis exhibuisti Transfiguratum, folis
 in starfulgidum; illumque inter Moysen & Eliam
 apparebat, & tunc Orbi Doctorem audie-*re*
 dictum propofuit, testimonium ei nube & voce ca-*lesti exhibebat. Da uter spiremus ad illam gloriam,*

qui speciem in Thabor exhibuit, ad illam ec-

lestem voluntatem, cuius filium Petrus gaudavit.

Excita in nobis fervens desiderium tibi seruendi,

& illuminata corda nostra, ut queramus quae futurum

fum, & terreni affectibus depositis, illum audi-*mus, illi credamus, illi obediamus, illum sequamur*

qui est veritas, via, & vita, qui in monte nos val-

fecum ducere, & nobis rotas facere vias vita. Ita

fac ut audiamus illum in hoc tempore, ut audire &

videre metuam tota aeternitate, quando audient:

elegit: tui ineffabilia verba, quæ non licet homini

logui, & videbunt discussa omni caligine lumen

de lumine illuminans mirabiliter a mortibus æ-

ternis, dum turbabuntur insipientes corde in tanta-

rea valle.

DOMINICA III. QUADRAG.

LECT. 10

Tripart.

PARS I.

Clavis

manu

Demon

F Requerenter sacra nobis scripture insinuant *episcere,*
Christum Dominum ad hoc in hunc mundum
venisse, ut bellum iniret contra demonem, qui ho-

minem primum per peccatum supplantaverat, &

genus humanum multis vinculis irrestitutum exinde-

tecebat, & vaquæ tyrannide opprimebat. Explicet

id aperte

Lxx. 2. Id aperte S. Joann. Quid facit peccatum, ex diabolo est, quoniam ab initio diabolus peccat. In hoc apparuit filius Dei, ut dissolvat opera diaboli. Quasi dicat: Sicut qui iustus est, & vivit iustè, ex Deo natus est, & de familia eius censetur, ob semen divinæ gratiæ in eo manens: ita e contra, qui facit peccatum, ex diabolo natus censetur, & de ejus familia ac prolatia reputatur, ob semen pessimum suggestum pravae, quod ab eo suscipit, per quod peccatum in ipso generatur. Omne enim peccatum a diabolo est, quoniam ab initio peccat. Ab initio scilicet creationis fuit mox ex Deo rebellans fecit, & peccandi initium & exemplum statim Adæ & ejus posteritati dedit: exinde etiam in suo peccato ac rebellione perseverat, colligatque quibusdam velut vinculis omnes quos ad peccatum potest pertrahere, ut secum perseverat, Deo rebellans. Sed ad hoc apparuit in carne filius Dei, ut dissolvat & vincula & opera diaboli, praedamque ei eripiat, suos sibi vendicans. Propterea Prophetæ Ita se predictur nomen cuius futurum: Accellerâ spoliâ detrahens, festina prædati; jubeturque sumere librum grandem, in quo hoc nomen scribat. Sed quare ad hoc liber grandi requiriatur? Quia nimis lices hoc nomen paucis verbis exprimeretur, tamen multa mysteria continebat, omnes scilicet victorias, quas contra diabolum reportavimus erat. Quapropter ut ostenderet hoc nomen non esse inane, mox voluit ab infante peragere officiū sui partes nomine isto indicatas. Jamque ex eo tempore verum fuit: Erat Iesus ejusiens dæmonum, & illud erat mormum. Sic obnubescere fecit nascens oracula dæmonum in suis idolis respondentium, & homines dementantium, ac decipiendum. Cum Augulfus oblatio sacrificio interrogasset Pythium Apollinem, quis post se imperium administratur foret; obtulit oraculum. Cum vero urgeret cauam, in hunc modum responsum accepit:

Nicetophor. Me puer Hebreans Divos Deus ipso gubernans, lib. 1. c. 17. Cade sede iuber, tristemq; remissit ad Orcum. Avis ergo debinc tacitus abcedito nostris.

Illa. II. Ideo etiam de Christo verum est illud. Delectabitur infans ab ubere superforamme apsidis, & in cavernam regulique ablatuas fuerit, mittit manum suam. An non Christus infans, cum jam Virginis adhuc ubera sugeret, in cavernas serpentes internalis manus mittebat, ut serpenteum extraheberet, & locum sibi vendicaret? Quid sunt corda Reguli & Basilisci, five serpentis tartarei, nisi corda iniquorum? Christus illic manus suam misit adhuc puer, ut apsidem & serpentem ejiceret, dum Reges & Patriores ad fidem adduxit, & ad sua uanabula: dum in Ægypto vim dæmonis eligit, & idola confregit jam prædam inchoans, quam non men propheticæ sit in diuini præterbat. Ergo Ic-

sus dæmonum ejiciens, five dum ageret in Virginitate adhuc utero, five dum jaceret in praesepio, five dum offerretur in templo, five dum exul agebet in Ægypto, five dum postea docet & conversatur in mundo, five dum moritur & pendet in patibulo. Unde morti appropinquans pronuntiat: **Ivan. 12.4** Nunc Princeps huius mundi ejus etenim foras, ego si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad meipsum. Hæc fuit portælas pueri inaccessis, & Crucifixi morientis, alligatae posse fortem, vala ejus diripere, superbiam ipsum conterere, elidere fortitudinem, & fugare contremescere: Egredietur dæmonius ante pedes ejus, dicebat Abacuc Propheta de Christo, annis fuit enim ejus ibit mors. Necdum ipse brachia poterat movere in praesepio, confixa posse erantilla in patibulo, & tamen dissolvit opera diaboli. Quanam operam illius, nisi peccatum & mors? Mox ergo fuit ipse ante pedes ejus, praefauens illum qui poterat facere potentiam in brachio suo; quia in cornibus praesepii & Crucis ab condita erat fortitudo ejus. In cruce fuit, & Abacuc, 5. mensus est terram, brachis extensis, tamquam hereditatem scilicet ad se pertinentem, equa de moni ejiciendus erat unicus possessor & usurpar-

Portio is qui in nativitate, in matuta ætate, in vita & morte erat ejiciens dæmonium, immo qui statim à prima creatione è celo illud ejecerat. **Vide Luc. 10.19** Nam Satanam tamquam fulgor de celo cadentem, ipse inquit; etiam post mortem usque hodie ejiciens est dæmonium, dum ex animis & corporibus hominum illud expellit per sui nomini invocationem, per Sanctorum intercessionem, per auditorem Apotholis & eorum successoribus, Sacerdotibus & exorcisis concessam. Immo adhuc nostro sæculo verificatum illud fuit; In cavernam reguli, qui ablatuus fuerit, mittit manum suam; nam telle Turcellino in vita S. Xaverti, lib. 2. cap. 6. mittebat ille pueros in India agens, qui fidem Christi docerent parentes & vicinos: idolaque corrum pueri hi demoliebantur, atque per crucem & piæ precies infirmos curabant, & dæmones ab cnergumentis expellabant.

Advertendum autem dæmonium tribus modis hominem dici posse occupare, vel possidere. **Pri-**
Dæmon. **tribus**
mus cl. cum solam animam possidet dæmon, po-
testatem quandam in eam habens per peccatum,
Sic de Iuda dicitur: Post buccellam intravit in
hominem **modis**
cum **Satanas** quadam specialitate in cum tunc
introisse dicitur, & potestatem accepisse; quia ro-
tulum cor suum dæmoni præbuit, cum adverte-
ret le indicio buccellæ declaratum. Exacerbatu-
enim fuit, & animum proflus obfirmavit, ad per-
ficiendum quod statuerat. Sic omnis qui per pec-
catum Spiritum Sanctum derit, dæmoni jus
quoddam dat in animam suam, quia qui facit
peccatum, servus est peccati, servusque diaboli,
Ivan. 12.5 qui

Qui per peccatum tyrannidem in eo exercet. Secundum modus est, cum corpus solūmodo occupatur, & nos animam aut quandoque etiam pios a dæmono corporaliter exigitur, & obsecrit permittit Deus ad probationem, & exercitum virtutis, vel etiam ad peccati aliquius venialis expiationem, ut supra ostendimus. Sic refert Casarius lib. 5, cap. 26, quinquennem adhuc puellulam, & innocentem omnis criminis, quia ei pullem comedentem pater ira exigitur dixerat; Diabolum comedere, sensu illius cōingressum diaboli, & ad matutinam utque aetatem vexat fuisse, donec anno 1222. Roman ad Beatorum Apostolorum limina veniens, ibidem prifilium redditum est sanitati. In egressu autem dæmon exclamat auditus est. Nullum post hanc vestimentum purgatorium, prater illud quod à me perfeci. Et rius modus est, cum & anima per peccatum mortale obsecratur, & corpus etiam possidetur a dæmonio, & à qua & anima per contenitum in varia peccata, precipitatur, & corpus nisi exigitur. Sic de Sauli multi sentiunt de quo dicitur. Spiritus Domini recessit a Saul, & exagivat eum spiritus nequam a Domino, hoc est Domini speciali permissione cum invadens, iam incipiente Domine penas de Saul sumere inobedientem & reprobo. De hac re sic loquitur Eucherius in c. 16. 1. Reg. David in cybara sua viser, in fortiter canens, malignum spiritum qui operabatur in Saul compescitur: non quod cybara tanta virtus fore, sed figura Crucis Christi, qua de ligno & extensione nervorum mythis è gerantur, ipaque passio cantabatur, quia jam iam demonum spiritus opprimelatur.

Denuo cur Quares, cur Deus hominem, quem ad suam hominem creavit imaginem, si à dæmoni possideri, sicut vexari permittat, ut quandoque ligari & vinciri debent ab eo possili horribileque sit eos conficeri? 1. Id permittit, ut inueniamur, in illis crudelitate dæmonis eos quos possideri, intolerabiliter cruciantis & torturans, & in suorum agenit, & ita odium & detestationem ejus concipiamus, ut nulla nobis sit unquam cum illo communicare vel fecundis, in id ipsum ejus nomenobis sit declarabile & horrendum. 2. Id permittit à Deo, ut hoc quasi symbolo externe exagationis, dilaniatus, horridi clamoris, ostendat qualiter stragem & crudelitatem exercet peccatum interius in anima, & quam horridas passiones excitat dæmon intus in ea, dum illius possessionem habet. De energumeno & possilio in Evangelio legimus, quod fremebat, spumabat, disperbat se, quodque dæmonium modo in aquam, modo in ignem cum mittebat. An non id symbolum est alterationis & passionis animæ per peccatum dæmoni obsequensis? O quam exigitur superbis furor, invidiae frenuit & luxore, ira & impatiencia turbine, fluvibus concupiscentia, alisque horridis passionibus! 3. Id permittit quoque à Deo, ut jam in dæmoniacis ostendat inferni & tormentorum ejus quandam speciem, quæ nobis horrorem incutiat, ut penitus avertantur.

Marij. Marij. 1. Id permittit, ut inveniamur, in illis crudelitate dæmonis eos quos possideri, intolerabiliter cruciantis & torturans, & in suorum agenit, & ita odium & detestationem ejus concipiamus, ut nulla nobis sit unquam cum illo communicare vel fecundis, in id ipsum ejus nomenobis sit declarabile & horrendum. 2. Id permittit à Deo, ut hoc quasi symbolo externe exagationis, dilaniatus, horridi clamoris, ostendat qualiter stragem & crudelitatem exercet peccatum interius in anima, & quam horridas passiones excitat dæmon intus in ea, dum illius possessionem habet. De energumeno & possilio in Evangelio legimus, quod fremebat, spumabat, disperbat se, quodque dæmonium modo in aquam, modo in ignem cum mittebat. An non id symbolum est alterationis & passionis animæ per peccatum dæmoni obsequensis? O quam exigitur superbis furor, invidiae frenuit & luxore, ira & impatiencia turbine, fluvibus concupiscentia, alisque horridis passionibus!

Reg. 16. 3. Id permittit, ut inueniamur, in illis crudelitate dæmonis eos quos possideri, intolerabiliter cruciantis & torturans, & in suorum agenit, & ita odium & detestationem ejus concipiamus, ut nulla nobis sit unquam cum illo communicare vel fecundis, in id ipsum ejus nomenobis sit declarabile & horrendum.

mur ab his, que illuc nos ducere possunt. Dum enim igitur illi spirant, dum toto concurvant & exercitant corpore, dum horriferas edunt voces, dum contorti huc illuc nullam capiunt quietem, nonne nobis inferni & penarum ejus quandam exprimunt similitudinem?

Sed videamus quem effectum produxit dæmon quod ejus. Audi Evangelium: Erat ejus dæmon, & illud erat macrum, vox græca teste Chrysostomo & Theophylacto, dæmonum etiam significat fundum. Addi Matthæus etiam, Matt. 15, fusse cæcum. Unde S. Hieronymus ait. Triagyna sumus in uno nomine per terram, non: Cæci videt, minus loquitur, possedit & aponit liberatur. Hæc autem omnia dæmonum in hoc homine efficiuntur, surdum, mutum, cœcum eum reddendo quem possidebat, affecte S. Chrysostomus verbis: O peccatorum dæmon abutit, ut tanquam in manu caçavit, arque obstruxit, quoniam ille erat resistens, visum arguit, austrum quoniam in tanto & angusto non confitatur, quoniam tamen via Christi referavit. Sic privata illum sensibus, quibus poterat ad salutem pervenire, audiens diuinos sermones, Deum vocare precando, exempla bona videntur, & sequuntur. Nimirum sollet salutis consequenda praedicta & media illi dæmon eripere, quem turris vult possidere: si confideres, quid in hominibus hujus facilius agatur, repentes impediunt aliquos a salute, quia hæc dæmonum quoddam cœcum & surdum, alios vero, qui habent dæmonum mutum, sed & quidam, etiam contra, qui habent dæmonum nimis locuam. Vis particularius ediscatur.

Primo illi habent **Dæmonum cœcum**, qui non videt. Damo- dent in quo pericolo verentur, cum proximitate nrum inferno propera peccata, de quibus Sophonias 3:1. Cœcum. bulabunt ut cœci, quia Domino peccaverunt. Officium Sophonias, preuentient & januam salutis non reperiunt, suntque in illa Sodomitarum ab Angelo cœcata perculsum, qui non poterant officium domus reperi- re. Impinguunt ad faxa & lapides, lutum non videant, cuius in fugiunt, ut progedi non valeant, offendentes pedes ad Montes, aliages, inquit Propheta. Ierem. 13. Vis liceat quodnam sit lutum, cui inhabitant perique cœco dæmonio occupati? Lutido est & luxuria de limosa cordis concupiscentia procedens, quam a se non valent excutre. Vis noſte quamam sit laxa & lapides quibus leduntur: Injustitia & claps, avarietia bona ultrapansalia est laxum quod impedit eis viam ad salutem. Quidam tamen vero in montes caliginosus simulantes sunt novi dæmoni, vindicta, quas non possunt nec volunt depondere. Sic ambulant a dæmonio cœco ducti, & seducti, nec finem viæ sua videant per varia precipita ad abyssum perducentes. Sed & fundum habent dæmonium aures, si occludens, ne audiant vocem Dei post tergum monentis & inclamantis. Hæc est via, ambulare in Ierusalem, oea. Ne audiant etiam admonitiones, & consilia corrum qui ad salutem ipsos reducere conantur; ne & ipso-

& ipsorum Angelorum vocem cordi insonantem percipient. O cæcitatatem; o sordiditatem deplorandum!

Dæmonum mutum habent.
In gratia lob. 38.

Secundò multi sunt qui confessuræ tegi à dæmonio muto. In primis illi qui Dei laudes cum opus est, non decantant, nec gratias illi agunt de perceptis beneficiis innumeris. Mutus est dæmon in laude Dei Creatoris sui, & alios quantum in se, mutos reddere conatur. Cum Deum laudarent affra matutina & jubilarent omnes filii Dei, ipse per inviadim a Dei laude obmutuit ingratissimus. Eodem ingratiitudinem in primorum parentum corda mos humiuit, ut obliviscerentur Dei Creatoris sui; quos ideo in peccatum cecidisse existimat. Ruperius in gen. l.z.c. 39. quia mutuus fuere in latu defactoris & gratiarum actione. Inspiraverat Deus in faciem Adæ spiraculum vitæ, videlicet se interius exteriusque donis omnibus adornatum, nec tamen gratias egit. Duxus est in paradisum, in locum illum omnibus deliciis circumfluum, ad dulcataque ad eum fuere omnia animalia, urillas dominaretur; nec tamen in laudes erumpit Domini sui, totius orbis dominum ei defensiter. Darum ei adjutoriorum simile fibi, mulier speciosissima admirabil modo, ex ipso edificata; adhuc mutus est, nec gratias verbum ejus ex ore resonat. Sic tamen Deum non sicut Deum glorificaverunt, nec gratias egerebant, evanerunt in cogitationibus suis, ut etiam se Deos esse posse existimat, inquit Ruperius. Fuge, ergo o homo, ingratiitudinem, fuge dæmonium mutum, si enim coelum enarrare gloriam Dei, si omnis creatura quadam lingua praedita confetur, quia eius laudes resonant, (propterea tres per omnes creature ad laudandum invitante) multo magis is debet laudes intonare creatoris sui, qui ad hoc factus est, ad hos os lingua quamvis accepit. Hoc quid continet omnia scientiam habet voces? inquit Sapiens, hoc est ipse homo, qui Microcosmus est, Mundum in se abbreviatum gerens, factorem suu voce sonora sapientiae debet collaudare vice omnis creaturae. O felix lingua qua Deum novit glorificare.

Sap. 12.

Lingua: 5. Antoni Paduanus lingua animo à morte ejus 32. 9. Anton. De Pau- dia & S. Bonaventura eam cum lacrymis excoculans, & haec verba proripuit. O benedicta lingua, que Dominum semper benedixit & gratiosus benedicere doris, nunc liquet quia grata ei fuerit, quantum usq[ue] apud Deum meritis! populi multos annos recens reperta.

2. Odium in corde ferventes. Gen. 4.

Vlerius dæmonium mutum illi confessuræ habente, qui sovent occulatum in corde oculum, & illud obtregunt, silentque quoadusque se se offerat opportunitya vindictæ occasio. Sic Cain se gessit aliquando erga Abel. Egrediamur, inquit, in agrum, quianimi gratia & quadam fraterna societate gaudente se simulans hoc peuit. Nihil de invidia confundit.

cepta eloquuntur, tacet dæmonio obsessus muto, donec lupinæ rabie agnelli à pate & matre separatum intermitat. Sic se gerit Absalon erga fratrem suum Ammon, Nec bonum, nec malum et loquebatur, donec invitatum ad convivium adoratus est, temulentumque encari juber infidiose: sed et malignus spiritus murus haec tenus cum posse derat. Sic etiam aliquanto tempore se gestit Saul 1. Reg. 16. erga David, quem flet regulus non adipiceret oculis, ex eo tempore quo viator regulus fuerat, applauditibus & cantantibus choris, tamen diffundebat, possidebat, aurique à dæmonio muto, qui quandoque recedebat, dum psalmeret David cythara coram ipso. Aliquieries tamen eum psallecentem lancea transfigere conatus est, nihil dicendo. O perfidum dæmonium latens invidie & vidiæ minè torquens cum quem possidet, captansque finiter occasionem, qua in necem innocentis leefundat!

Deinde, illi quoque dici possunt occupari à dæmonio muto, qui peccantes non arguunt, cum vel Peccato ex officio, vel ex charitate obligantur. Sic parentes res, non qui silent filii peccantibus, nec eos monitique in corripionem crepitante avita impetu vel flagitiosa revocant, tamen ne contritent, confessuræ à malicio illo spiritu mutato observi: fibi enim & filiis noxi sunt, dum nec sine, nec illorum consilium salutis. Sie Holi dum scandalum filiorum suorum taciturnitate quadam diffundat, gravissime à Deo punitur. Similiter Pa- flores, Confessari, Predicatores verbi Dei, & quilibet Superioris, debent evocare dæmonium, illud mutum, quod eos timidos & elongues reddit in virtutis privatim vel publicè reprehendendis, ne ignoratio audient illud. Tamen minus non valens la. 15. 15. trare. Maxime vero Judices hæc evocant, quibus oris obstruunt non solum ignorantia est, sed & maximè dannosa; Xenia & dona exercant oculi. Eccl. 1. 10. los judicium, & quasi mutus in ore avertit corrup- tiones eorum. Per Xenia scilicet & dona intractat in cos dæmonium mutum, obdurans eis os quali fratre, ut delinquentes non corripient, nec cali-

gent. Denique, dæmonium mutum maxime habent illi, qui voluntarie facient aliiquid peccatum in corde. Peccato fellone. Quatuor vero impedimenta solet dæmon in confessione a peccatorum confessione deterre: pudore, bone subtimore, spe deoperatione. Primum impedimentum timentes, est pudor. Multos enim peccare non pudet, confitit. Confessori autem maxime eos punit, ita ut præconfusio ne suas dimidient confessiones. Atque dubio id a tuor im- dæmonis fallacia provenit, qui omnia inventa quæ pediuntur, à Deo sunt instituta, quia teste S. Chrysostom. hom. 3. 11. Pudora de peccato. Iudorem & verecundiam Deus deat peccato, confessionis fiduciam: in veritatem diabolus, & peccato fiduciam præbet, confessionis pudorem. & ve- recundiam. Refert Cassianus quendam exantiquis: Patribus quodam die vidisse satanam circa confessionalia obambulantem. Interrogat cum vir sanctus, quid ibi faceret. 3. Reiproposuit: Redi-

My. 38. 15. 15.

TRACTATUS SEXTUS.

ponerentibus quod ante eis ab Iuli Urgetur dicere quid illud foret; Dixit: Absit ei viceundiam dum peccarent, reddo eis, ut nunti a confessione de-

Ecl. 4. terrentur. Dicimus vero his idem quod Sapiens: Ne confundaris proxima tua dicens verum, est enim confusio adducens peccatum, & est confusio ad- ducens gloriam. Confusio qua impedit peccati confessionem, etemam adducit confusione. Con-

fius ex peccatorum confessione enasco, peccatum præterit, & à furoris protegia. Secun- dum impedimentum est timor. Timent enim quidam ne gravis eis potestim imponatur, aut ne restituiri precipiat, aut ne reconciliari cum ini-

micis jubetur; Ideoque faciat peccata odii, aut iniustitiae, & tenet eos damnum mortuum. Sed his

Iob. c. 6. dicimus. Qui temet prounam, invitus super ipsam nix. Volentes vitare minus incommodum, incidunt in incommode inextricabile male; peracta confessionis, & in periculum aeternae salutis. Ha-

Iob. c. 27. benthi Leviathan, serpente vestem, serpente ior- tuum. Ideo vero voco demonem qui eos possi- der, serpente vestem, hinc serpente concluden- tem, quia instar serrei vescis concludit & obstruit eis corne contritionem eliciant, os ne confessio- nem reddant, bursam ne restitutionem faciant. Voco etiam tortuorum serpentem, quia mire eos suis spiritibus involvit, nec obfisticante licet manus periti Confessarii educi potest. O quam multis

hoc contingit! Tertium impedimentum est spes. Quia aliqui dum sperant quedam in hoc facculo, nec putant se adepti, ita quales sint innocentiae, etiam in confessione pravitatem suam abscon- dunt, ut pie viventes habeantur. Sed ut peccatori-

terram ingredienti dubius vir. Vnde illi, quinque uiter- se buniuersitatem & interiora eius plena sunt doli. Vnde il-

lis qui ut opinione sibi bonam concilient apud

Ecl. 19. stios Pastores, vel Confessarios, à quibus commen- dari sperant, anima statum silent, à demonio mu- to occupati. Quartum impedimentum est de-

4. speratio melioris vite. Quidam enim negligunt confessionem, quia nolunt a peccatis abstineri, &

quodammodo desperant se id posse. Hi injuri- fuit gratiae Dei, dum huic pessimas spiritus nali- gni succumbunt tentacioni. Sed de his quatuor

impedimentis, quia à demonio multo proveniente- sentur, fuisse dixi in Candelabro mystico, Tract.

5. Leet. 8. Poterit ex ibidem dixi Pastor hic op- portuna proferre, ut excite plebem ad integrum peccatorum confessionem. Cum vero multa po-

lent exempla a demone impidente confessio- nem in aeternam perniciem impudentium hic afferti; pertranseo, quia passim occurruunt. Uni-

cum tamen subiicio.

In Italia quadam civitate nobilis erat scemina que exterius sancta reputabatur, eleemosynis & orationi dedita. Moriens reliquit filiam valde piam, quae quotidie particulariter pro matre fundebat orationem. Post aliquot hebdomadas domi sola exi-

Exem- plum Loren- auo.

stens, circa ostium vidit monstrum horribile, ha- bens speciem poter excoiriari, ignem & fumum spirantis. Territa admodum hac visione, ad fene- stram currit, ut se ex illa praecipites vel demittat;

sed hanc vocem audit. Siste gradum, filia! sum in- felix mater tua: oheu! non obstante vita, qua irre- prehensibilia videbatur, eterna sis obnoxia damnationis, ob peccata enormia cum Fares suo coimisita, & quia numquam a sui confitenti, fratre preces pro- mefundit. Hac audiens filia, contemnata est; am- mun tamendem relumens; & sibi à Deo hanc

visionem permisam considerans ad institucionem suam, interrogat cum fetu matrem, qualia sunt in- ferri supplicia. Cui illa respondet: Privationem vi- sionis divinae inter omnia maximum esse supplicium; deinde inter maxima esse apprehensionem illam qua confundantur damnati se numquam libe- randos. Addit denique exercitium damnatorum confusione in blasphemis continuis & male dicitione divine iustitiae. His dictis aliquos saltus faciens per scannam, arcas, cubilia, impresum ibidem infat- ferri candens vestigia cum foro grande, & illi- co in infernum à demonibus transieri vila est. Filia tota conterita, tota afflita, obsecrat foros do- mus, Ecclesiamque adit, ut confular super hac re Civitatis Concionatorem, qui tota ibi quadrage- mia conaciones sine habebat. Cui cum rem totam pandisset, transiit scipio in locum; vestigia videt, perfundit fumum, nova benedictione locum faciat. Exinde dedit ei filia licentiam publice hæc enunciandi: quod saep magno fecit cum fructu. Hic Concionator nominatur P. Damianus Cremonensis.

Prostremo dicamus. Sieut in aliis est dextra PARIS III.

monium mitum, ita è contra in aliis reperitur. Demo- dæmonum loquas, Unde quod eidem demonio nunc la- dici Christi, Marci. & Luc. 4. Obnubilat, & ex quax idem his dicit convenit. Qui autem iuri di monio quinam nunc loquas habentes? In primis illi qui habent.

multiloquio vacant, siue peccatum peccato cu- 1. mulant. De quibus. Hoc sapientia facit usque ad Multilo- tempus, laetare autem & imprudens non servabunt qui.

Viri sancti scientes quia sermo hominis Ecl. 20, plerisque peccato adjunctus est, vel vana & o- 3. Offic. 6. ria, vel etiam nociva effusione, silentium adina- runt; initium enim humani erroris sermo fuit ho- minis. Unde S. Ambros. monet: Aliqua sermonem tuum ne luxurias, ne laetitias, & multiloquio pecca- ta fibi colligas. Sit reprobatio, & rite suscepatur. Cito luttum colligit annu exaudans. Antiqui Patres conformiter docent multiloquium à demone in- fligante oīum habere, & cordis devotionem extinguerre. Unde S. Antiochus hom. roz. de silentio, si aut immoderata & effrana prolatio, qua pericli- tatus mente tranquillitas, non solus operationem spirituali lente cere facit & desidere, sed & mole- jissimo demonis accedit, maucipos illam.

z. Dæmo-

2. Daemonium loquax habent qui detractionibus assuecent & suflationibus; in talium enim demon ludit ore, sicut & in audiencem enim. Hinc feminantur itnuli, ostentantur rixae, accenduntur faces odiorum, pax extinguitur codium. Quapropter inter ea quae maxime odit Dominus, enumerat Sapientis: Lingua proferentem mendacia, & eum qui inter fratres feminat discordias. Utique detractores & suflatores demones sunt membra & instrumenta; per illos agit & loquitur ille qui primus fuit author discordie, qui primus pacem turbavit in celo inter Angelos & Deum, in paradio inter DEUM & hominem, in mundo inter fratrem & fratrem, inter Cain & Abelam. Merito ergo ab illo possideri dicuntur; Meritoque

Eccles. 28. Sufuro & bringus maliciis, multos enim turbavit pacem hacentes. Qui sufuro est, etiam linguis dicitur tum quia modi verum, modo fulsum eloquitur, tum quia aliud in oculis, aliud in maneficio pronunciat, tum quia modi lingua ungit, modo cum communans pungit. Propter ea maledictus est, maledictione proximi dignus, maledictioneque Dei in presenti & futuro; cum pacem turbet que a Deo est, & quamquam turbulentus demon omnia perverteret. Ut vero agnoscamus quomodo hi detractores, suflatores, calumniatores, a demonio in anima possidentur, voluit, quandoque Deus exterius eos post calunias etiam corporaliter a demonie possidens. Audi aliquot hujus rei exemplia hic opportuna.

S. Gregorius Agriensis Episcopus a Sabino & Crescentio calumniatoribus coram Synodo Romano 150. Patrum accusatus fuit de flupo cū Euodia puerla, adductis 110. testibus. Ille sublimi voce illud Psalmi ingemmat: Injurierunt in me ieiunis, qui ignorabam obsecrantes me, reprobaverunt mala pro bona. Statim vero puerla a demonio correptus est, & ad pedes eius concidit. Gregorius Sabinam est puerla egredi jubet, & verum facere, ma- nique apprechenam erigit. Illa mox tassla est, & a Sabino & Crescentio ministris inductam, ut falso Gregorium acusaret. Gregorius coram synodo pro telibus & actionibus intercessit, & pacem illis impetravit. Quia concepita statim tenebatur, magne obortu sunt, & testium ali utraque gena, ali alteranigri apparuerunt. Sabino autem & Crescentio labia atro colore infecta sunt, qui numquam posse illi potuerunt. Surius 23. Novem. c. 50. vita ejus.

S. Maurus Abbas oratione & signo crucis clericum qui clementiarie arti praeceps collum fanta- ti reddiderat: quidam vero illius artis operarii de- trahere ei coepit, & dicens, cum prava cupiditate dictum, non religiosis gratia, relatio priore Monasterie, ad illas oras venisse, & praetigis non divina virtute res admirandas gerere. Cum haccin- ter se fermocinarentur, ut in diuinum sancti con- cirentur, tunc mutuotres ex illis a maligno demoni & velugio fuere cortepti, & tanta crudelitate di-

cepiti, ut manus animam cum lugubribus ejulari exha-

laret. Hoc audiens Beatus Mauritius, mox cum

lachrymis de Sancti Martini oratorium conten- di; ubi tribus horis in oratione perafis, ad

miseros illos accessit, & edito signo crucis, ait: Ei-

lius Deus qui disputa sua calcisti super serpentes

potestatem didisti, ab hac domina maca vexatione vos

abducatur. Cumque illi dentibus & oculis furorem

sprarent, digitos utrinque manus in illorum o-

ram infici, & statim demones morte relitto ven-

tris egelione fugati sunt. Tertium vero vita

functum, sacrificio oblato, & aliis orationibus

etiam vita restitutus. Surius Januar. 15. Audi & a-

udi.

Paphnutio invidens quidam ex fratribus, cum juvenis foret sanctissimus, dolose Iudor o Monasterii Praefecto conqueritus est Codicem libi expetum, rogans ut in cellis singulis queratur. Tres le- mores ad id designati, reperierunt tandem in cella Paphnutii sub palmarum plectis ubi iuvidis illum abdidat. Palam ergo id prodierunt in Ecclesia, ubi omnes convereerunt. Paphnutius licet innocens non se purgat, sed satisfaciunt se siue subjicit, ad limina Ecclesie dubius hebdomadis noxiam depre- cans. His clapsis, a favo demonie invidens ille im- maniter divexatur; nec ab illo senorum ejici potuit, qui Paphnutius Deus id reservarat, cui ca- lumnia strata erat. Oratione ergo Paphnutius demonem exturbavit, & invidiam fratris open- uam deprecantis sic sanavit Caffianus Collat. 18. cap. 15.

Pater ergo in his viris sanctis, quomodo per eos Iesus erat et circa demonum, quod non erat ntu- tum, sed loquax nimis in illis detractionibus, su- flurobus, calumniatoribus. Et quidem demoniu- num primo coram animas occupat, mox vero in peccatum etiam corpora divexit aucto Dei iudi- cito.

3. Daemonium loquax habent jurantes, pejeran- tes, lingua sua blasphemias ejaculantes, quales e. turantes. Rant his Pharisae dicentes; In Principi demoniorum blasphemant demonia. Tales etiam sunt qui prete iracunda misericordia aliosque deis devovent, & nonnulli diabolum in ore habent, qui eorum & linguam & animam in- convitam, in malelicitiones: in execrationes com- movere. Hos etiam quandoque demon corporaliter in peccatum crinios & execrande confundit, ut ex variis iusto-

riis divexare a Deo permittatur, ut ex variis iusto-

riis confiat.

4. Daemonium loquax habent, qui sermonibus

turpibus & obscenis delectantur cantionesque Turpi Is-

impudicas modularuntur, ut ad turpia ille cenant au- 291.

dientrum animos. O quam multos reperiit est ab

hoe demonio possilos inter juvenes disolutos!

Linguam unique habent serpentes, linguam demoni-

niam ad decipiendum & illestanda castas puel-

las, & ad petrificandum eas ad aurifragum calita-

tis: orrumpunt eam mores bonus colloquunt prava. Cor. 13.

Sicut Satan per linguam serpentes Evan felicit,

ox. 1915.

& venenum ei infudit; sic & ipsi operante dæmonio loquace Eve filias decipiunt, & illas, secum perdunt. O dæmonium pessimum! Exi ab eis, & obmutesce, iubente Christo castigatis auctore.

Hic p[ro]prio omnes dæmonium loquax habentes, dum ad penitentia tribunal accedunt, obmutescunt; dæmonium tunc mutum eos possideret, qui nescient se accusare de detractionibus & futurationibus, de juramentis & calumnias, de maledictionibus & injuriis prolatis in proximum, de blasphemias in Deum, de impuris & scandalosis verbis; immo conantur h[ab]ere omnia extenuare, & levitati ascribere, sive nullas crebro faciunt confusiones.

^{5.} Dæmonium loquax habent heretici, qui impia doctrina veritati obmutentur, simplicesque fideles verbosa facundia decipere pertinent. Immo adeo à loquaci dæmonio possidentur, ut lingua suam venenatam exferant contra Deum, cœlumque. Ipsi enim participent de illo, dæmonio bestiæ. Datum est etos loquax magna, & pernitiosus, sicut in blasphemias ad Deum, blasphemare nomen eius, & tabernaculum eius, & eos qui in calo habitant.

Aperient enim eos contra Deum, facientes eum auctorem peccati; contra ejus tabernaculum, id est contra Eucharistiam, contra Virginem Mariam, contra Ecclesiasticam, denique contra aplos colitis.

Cum Lutherus adhuc Erfordia in Conventu Auguillianorum ageret, & hac Dominica Quadragesima Evangelium istud decantaret in templo: Erat Iesus effensus dæmonium, & illud erat mutum; illico istar amentis & à dæmino posselli in terra volutans, contenta voce exclamare coepit. Non sum ego. Non sum ego. Utique dæmonium impoerat, sed non mutum, quia vox ejus impia cum doctrina venenata varia. O Ihesu Provincie erat peritura, & defecit enim à vera Christi fide multis perfusura. Unde illi possumus dicere idem quod S. Paulus Eliae Mago Proconsulem Sergium Paulum à veritate avertire contant. O plene omni dolo.

Autor 13. Omne fallacia sua diabolus, inimico omnis iustitiae, non defini subversori vias Domini regni: & non secernamus Domini sapientem, & eructarem. Adtempus coecus effensus est corpore Elias, ita prouinciantem Paulo: in aeternum autem causus effectus est mente Lutherus, qui noluit esse mutus, ita decessente Domino. Et jugiter manus Domini persecuti super illum erit, quia hic digitum Dei ejicientem dæmonia attendet noluit.

Exfiltrant quoque noui nulli ipsum designatum

fuisse, ubi dicitur: Erudi prodire de ore draconis, & de ore bestie, & de ore Pseudopropheta spiritus tres immundos in modum ranarum. Tres enim ranæ re-

cte indicant tres sectas que à Luthero & Lutheris promonstrarunt. Prima est Anabaptistarum, quorum parvus fuit Rotmannus ante Lutherum.

Secunda est Sacramentariorum, quorum auctor

fuit Carolostadius, à quo Zwinglius & Calvinus

orti sunt. Tertia est Protestantum, quorum Dux

fuit Melanchton. Ranæ autem comparatur hæc Proto-sis, ob immunditiam, ob loquacitatem, ob conutu[us] lus in Cammaciam & importunitatem. Ranæ enim obsecrav[er]at talgo hæ- loquaces, obstreperæ, continuum edunt clamores, roticoru[us], raucum sane, alperum & importunum, ac molestum. Quibus apte designatur spiritus immundus & loquax haeretarcharum & Pseudoprophatarum, qui multos convocat ad obsecrandum, & obfrenandum Christo: sed inefficaci id fit consilio, quia tandem eos qui ad pralium & conspirationem convocati sunt, disperdere solent Deum & excidere. Quapropter ibidem etiam subditur: Sunt spiritus dæmoniorum facientes signa, & procedunt congregare Reges in pralium, ad diem magnum omnipotens Dei.

Eadem dominica.

Lect. II.

In Beelzebub Princeps dæmoniorum ejusdem dæmonia, triparat. Eccl. Luc. 13.

T[er]tia ex p[re]iante sequentes Dominum admittit. PARS I.
virtutis divinae opus hic agnoscentes, dum cœlo[rum] phœnix
cœs viderunt, dum fundi audit, dum mutuus loqui-
tur & Deum glorificat, dum potius dæmonio liberatur, & Chiridi Liberatore sui se subiectit ser-
vitutis. Utique Deus Dei hic, & omniantato dæmonio
excessit. Interim Scriba & Pharisei, qui tantum
miraculum negare ob evidentiam non poterant, su-
pererfusima & perfidissima interpretatione, co-
nuntur illud eveteri & contaminare, dicentes:
In Beelzebub Princeps dæmoniorum ejusdem dæmonia.
Judicium istud temerarium & exercrabili inter-
pretari de radice procedit odii & invidiæ. So-
let enim cor invidiæ infectum omne alterius ho-
num opus vituperare. Si huiusmodi vocat, vilen-
& abjectum reputat; si pius est, dicit hypocritam;
si abutens, vocat avaram; si patiens, pusillan-
imentum aspernit & ignavum. Vide fuis de judicato-
merario qui tradidit in Horto Paui, tom. 3. tract. 4.
lett. 35. omnia ibi dicta bucreforsa possunt. Itaque
hoc invidiæ inmatum est, p[ro]fane de aliis judicare.
Sic ab initio facilius invidus Cain male iudicat de
Abel, Elau de Jacob, fratres de Joseph, Saul de
Davide. Phariseis similiter quicquid in Christo di-
vinum erat & sublime diliperit, nam frequenter
de Christo dixerunt, dæmonium habet, cum divi-
num deherent in ipso agnoscere potestatem. Qui Simile.
agreditur in malo affectus est, etiam clibanum optimum
in venenum convertit: sic illi passione invidiæ agri & indispositi mortem inde elicunt, unde
ali ciuent fanaticam. Ex eodem flore fugit araneus,
fugit & apis; araneus in virus convertit, &
apis in mel & favum. Sic ex filiis Salvatoris di-
cis & factis, boni in melius proficiant, sicut
illa mulier quæ exclamabat: Beatus venter qui
te portavisti, Ecce Ali vero reprobi in peius Lut. II.
ibant, sicut hi blasphemantes. Similiter cum
Christus